

1911

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Néhány szó a készfizetésekről

s a vele kapcsolatos közgazdasági fogaimokról.

III.

A papírpénznek két fajtát ismerjük: államjegyet és a bankjegyet.

Az elsőt az állam bocsátja ki valószínűségi anyagi helyzetében, például rosszul végződött háború után, midőn fizetési kötelezettségei nagy mérvben fokozódtak s azok teljesítésére nincs kellő nemes érce s nincs hitele sem, melylyel kötvényeit a pénzpiacon elhelyezhetné, avagy őket csak oly magas kamattal lehetne s oly annyira parin alul értékesíthetné, hogy az ily módon előálló teherföllelet háztartása mérlege el nem bírja. Mivel pedig a pénzre feltétlenül szüksége van, kénytelen lakosait kényszeríteni a kölcsön — még pedig kamat nélküli kölcsön — megadására oly módon, hogy midőn irányukban fennálló fizetési kötelezettségét teljesíti, például hivatalnokait fizeti, a postán utalványilag küldött összegeket kézbesíti stb. nem ércezel fizet, hanem általa kibocsátott, bizonyos névértékkel ellátott papírjegyekkel s azokat így forgalomba hozva, s kényszer folyammal felruházva, kurans pénzzé teszi meg.

A bankjegyeket vagy az állam, mint banküzlettulajdonos vagy magán bankvállalat bocsátja ki üzleteik közben akként, hogy a tőlük kölcsöntkérőnek

a kölcsönt jegyeikben számolják le s így akkor, midőn hitelt nyújtanak, egyúttal ugyanazon értékig kamat nélkül hitelt vesznek is igénybe. Szavaink megvilágítására közöljük a következő példát: x jegybankot, azaz oly bankot, melynek a bankjegy kibocsátás üzletágát képezi, y személy (rendszerint pénzügyész) megkéri, hogy kölcsönözzen neki 100.000 koronát, x jegybank a kölcsönt megfelelő biztosítékra, például váltóra, megadja, de nem nemes érceben számolja le, hanem önmagára intézvénnyezett, látra szóló, kerek összegű hiteljegyekben. Az ily módon létrejött ügylet tehát kettős: mindkét fél kölcsönösen hitelező és adós, x jegybank hitelezője y-nek, mert kölcsönt adott neki, de ugyanolyan összeggel adósa is, mert kölcsönt nem a természetes pénzanyagban, hanem ily pénzanyagokról szóló hiteljegyekben számolta le.

Az államjegyeknél tehát maga a papírból készült jegy a pénz (papírvaluta), ellenben a bankjegnél a pénzanyaga a nemesérce s a bankjegy csupán hiteljegy, mely az érce a forgalomban helyettesíti.

Amit különbözik a bankjegy és az államjegy egymástól kibocsátása feltételeiben, épen úgy különbözik beváltása módzataiban is. Az állam nem igéri jegye beváltását s ha igéri is, azt nem azonnalra, hanem a bizonytalan és távoli jövőre gondolva teszi,

ha pedig jegyei pl. adófizetés alkalmával pénztárába mégis visszafolyanak, azokat, ha csak papírvalutája megszüntetését tervbe nem vette, újból kibocsátja. A bankjegyek a kibocsátó bankhoz szükségképp visszafolyanak, a mi következik a már előadott ama körülményből, hogy a bank midőn jegyeit kibocsátja, nem csupán adósságot vállal magára, hanem kölcsönt adva, követelést is szerez, minek folytán adósa lejáratkor tartozik a kikölcsönzött jegyeket visszaszolgáltatni, ha pedig ezt nem tehetné, helyettük oly értéket tartozik nyújtani, ami a bankot a jegy mindenkorai tulajdonosával szemben a beváltásra képessé teszi.

A papírpénz két faja között különbség van a folyamat szempontjából is. Az államjegy kényszerkölcsön, mi involválja a kényszerfolyamatot és a törvényes fizetési eszköz jellegét. A bankjegy természeténél fogva nem kényszerfolyamata s nem törvényes fizetési eszköz, a mivel azonban nem azt mondjuk, hogy az államhatalom szuverenitása területén e jeleggel fel ne ruházhatná, mi ha megtörténik, úgy a belföldi forgalom tekintetében — eltekintve az áruk árának alakulásában mutatkozó közvetett hatástól — az államjegy és bankjegy között különbség nem mutatkozik.

Szembetűnőbb a különbség a külföldi forgalomban, hol úgy az államjegy, mint a bankjegy ép oly áruvá válik, mint például a váltó, államcím-

T Á R C A.

Zeyk Domokos.

Van-e szobrod? Zengett-e rólad
Magasztaló dal? Nem tudom.
Van, nincs. Zengett, nem, én ma teged
Dicsőítlek lantomon.

Bár nincs szükség szoborra, dalra
Dicsőségednek, a helyett,
Inkább te adsz oh! halhatatlan!
A gyenge lantnak ihletet,

Hogy hirdethesse méltóképen
Tul a halandó életen.
Dicsőségedet, mely hazádé,
Hogy ily hős fiakat terem. . .

Szabadságharcunk hő nyarában,
Melyet a küzdelem heve
Lelkes honvédeink részére
Még hőbbé, főrröbbá teve.

Mivel az önkényuralomnak.
Lekellett arról mondani,
Hogy a szabadság orosz lányát,
Könnyen megbirja fojtani.

— A szomszédhatalom földjéről
Egy kölcsönkért zsoldosereg,
A segesvári csatatéren
Lüders vezérrel megjelent.

Sok az orosz, kevés a székely,
A kifáradt honvédsereg
Hatszorta nagyobb erő ellen,
A küzdőtér nem tarthatja meg

Érzi, tudja is, hogy mi vár rá,
A tulerő ha rá lecsap.
Mi várna egyéb a halálnál,
Halála dicsősége csak.

De azért harcot áll elszántan,
Bármire vál a küzdelem.
Elhullhat az utolsó lábíg,
De magát meg nem adja — nem! . . .

Gazdag a halál aratása,
Arat a muszka, a kozák,
„Ha megkell halni legyen ára!”
A székelyhonvéd így kiált. . .

Lüders az orosz had vezére
A csatatéren nézve szét,
Pár percig tartó ámulattal
Egy ponton feledi szemét,

Hol egy honvédtiszt emelt karddal,
Mint egy dönthetetlen szobor áll,
— S az őt sorjában támadóknak —
Sorjában osztja a halált.

„Elég! Pardon részére gyorsan,
Szól a vezéri izenet.
Mélto, hogy a cár katonája
Ily hőssel szoritson kezét!”

Száll a futár az izenettel,
Pardont kiáltva messziről.
Hüvelybe szalad minden kard, de
A honvédtiszt ellenszegül.

„Add meg magad ugysincs mentséged!”
„De van — felel rá — a halál!”
Egy durranás, s nincs benne kétség,
Hogy a golyó szíven talált.

Kezéből a pisztolyt kiejtve,
Paripájáról földre hull.
A lenyugvó nap szemfedőt sző,
Hullájára sugaribul.

A vértől ázott völgy öléből,
Zeyk Domokos a hős nevét
Zokogó vízsshang kapja szárnyra,
S a lég útján hordozza szét.

Hirdetve, hogy míg szíve dobban,
S fegyvert emelni bír a kar.
Nem adja elve szabadságát
Ellenségének a magyar!

Á. F.

János az áliró.

A vérszínű faburkolaton sárga és élénken
Kék virágok, az egyszerű de izléstelen tük-
rök alján pedig olesó gipszfigurák — ez az
a józsefvárosi kávéház, ahol legutóbb dol-
gozni szoktam. Egy kissé még bánt az
olesóság szaga, de lassan megszoktam már
mindent, valamint a piszkos, bizalmatlan
pincért is, aki többször ott áll az ajtó előtt,

Az Iparos Ifjak Önképző Köre a múlt vasárnap hevenyészett cabaret-estélyt rendezett. Az estély néhány pontja magánviselte a hevenyészett rendezést és a cabaret színét, amit egy ifjusági egyesületnek nem szabad tennie különösen akkor, ha arra vendégeket, még pedig hölgy vendégeket hívnak arra meg. Eltekintve egyik-másik szereplő gyenge készültségétől és az est egy-két pontjának cabaret izétől, néhány pontja élvezetes szórakozást nyújtott a szép számban egybegyűlt vendégeknek. Így Péter Lajos soló, majd később Bakó Rolanddal hegedűn előadott duett játékkal szép készültségről, ügyes technikáról adtak bizonyítást. Nemkülönbön Kazány Tivadar humoros és természetesen előadott couplet részeseit a megérdemelt elismerésben. Jobban szeretnők a keverék helyett egy-egy tanulságos felolvasást humoros szavakat vagy magánjeleneteket stb. keretében, mert a vasárnapi előadás nem egyeztethető össze egy ifjusági önképzőkör céljával. Vannak ez egyesületnek tehetséges tagjai tessék, azoknak teljes készültséggel a vendégek elé lépni.

A városi kórház bizottság folyó hó 10-én délután tartott gyűlése következő határozatot hozta: a kórházépítés kimondatott, helyüül ajánlja a képviselőtestületnek a régi seprőszáritó területét, hozzávéve vele egyirányban a régi reitsulból a parkhoz megkívánt területet; költségvetés, tervrajz elkészítésével Keszler Aladár bizatott meg. Jegyzőnek lelépő Dr. Szücs Arnold helyébe Buday Lajos tanár választatott meg. Bővebben a jövő számkunkban. Jelen számkunkban a kórház építése ügyében hozott cikkünk tartalma így egyértelmű a bizottság határozatával.

Halgazdaság. A földmivélsügyi miniszter felhívja az illetékes földbirtokosokat halas tavak létesítésére. A miniszterium a gazdák enémü törekveiket erősen támogatja. Ingyen elkészíti a terveket, segédelmet ad a berendezésre s 50-100 százalék ingyen ikrát betelepítésre. A mai szertelen drága világban jól jövődelmező gazdasági ág lenne a halas tavak létesítése.

Uj vasúti fuvarlevelek. A kormány új vasúti fuvarleveleket bocsát ki. Ezek használata új évtől kezdve kötelező, a most forgalomban levő fuvarleveleket 1911. február végéig lehet ingyen újakra kicserélni.

BORSZEKI

az ásványvizek királya, an-golkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer.

Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főelárusító: Popper Gyula
 fűszer és csemegekereskedő cég
 Tapolca.

1910. B. 283 7. szám.

Öfelsége a Király nevében!

A tapolcai kir. járásbíró mint büntető bíróság Rohonczy Károly monostorapáti körjegyző által Fodor Török Albert monostorapáti lakos ellen rágalmaszás vétsége miatt emelt vád felett a Tapolczán 1910. évi szeptember hó 22. napján Müller Ferenc kir. járásbíró és Szántó József jegyzőkönyvvezető részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

ítélt:

A bíróság Fodor Török Albert monostorapáti szül. és lakos, 38 éves, r. kath. nős, gyermektelen, kisbirtokos, vagyonos, imi. olvasni tudó terheltet vétkesnek mondja ki a btk. 258. §-ában ütköző és minősítő rágalmaszás vétségében, — mert Tapolczán a

f. évi június hó 6-án kettőnél több egyén előtt Rohonczy Károlyról azt állította, hogy Rohonczy Károly többek előtt úgy nyilatkozott, hogy egy perében az eljárás reá nézve azért nem járt eredménnyel, mert az eljáró kir. járásbíró terhelttel összejártszott, — ezért a bíróság Fodor Török Albert terheltet a btk. 258. §-a alapján 6 (hat) napi fogházra mint főbüntetésre és 10 (tíz) korona pénz mint mellékbüntetésre ítéli.

Elmarasztalja a bíróság a Bp. 479, 480. §-ai alapján terheltet a felmerülendő rabtartási költségeknek a kir. kincstár részére az 1890. évi 43. t.-cz. értelmében leendő megtérítésében.

Kötelezi a bíróság terheltet, hogy 30 korona képviselői, 21 korona eljárási költséget Rohonczy Károly monostorapáti lakosnak 15 nap és végrehajtás terhe alatt megfizessen.

A pénzbüntetés a jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap és végrehajtás terhe mellett az 1892. évi XXVII ik t.-cz-ben meghatározott célokra fizetendő és behajthatlanság esetén további 1 (egy) napi fogházra lesz átváltoztatandó.

Elrendeli a bíróság sértett kívánsága folytán, hogy az ítélet terhelt költségére a „Tapolcai Lapok“-ban közzététessék.

Indokok.

Terhelt beismerésével, Dr. Hoffman László, Dr. Buzás Dezső ügyvédek vallomásával s a betekintett 1910. Sp. I. 90. iteni sommás periratokkal a bíróság a következő tényállást látta bebizonyítva: Rohonczy Károly magánvádló és terhelt között a tapolcai kir. járásbíró előtt az 1910. Sp. F. 90. sz. iratok szerint sommás per volt folyamatban, amely előzőleg szünetelt s újrafelvétel folytán a tárgyalás a f. é. június hó 6 ik napjának délelőtt 9 órájára kitézetett.

E tárgyalás elején terhelt, Papp László kir. járásbírónak, aki az ügyet tárgyalta, — Dr. Hoffmann László, Dr. Buzás Dezső és Dr. Kálmán Mihály jelenlétében azt mondotta, illetőleg azt állította, hogy Rohonczy Károly azt beszélte, hogy ő (t. i. Rohonczy Károly) a kérdéses sommás perben azért lett pervesztes, illetőleg az első tárgyalás azért nem lett megtartva, mert terhelt Papp László kir. járásbíróval összejártszott.

Terhelt ezen kijelentése alapján Rohonczy Károly ellen Papp László kir. járásbíró bünvádi feljelentést tett, — azonban az eljárás a Zalaegerszegi kir. ügyészség 2026/1910. számú határozata szerint megszünt.

Alulírt kir. járásbíró a jelen ügyben az eljárást a Rohonczy Károly ellen folyamatba tett eljárás belejeztéig a Btk. 207. §-a alapján felfüggesztette, majd annak befejeztével ezen ügyben az eljárást újból megindította.

Terhelt ez után kérte, hogy állítása valódiságának a bizonyítása megengedtetessék s tanukra hivatkozott.

Tekintettel azonban arra, hogy az állított tényre nézve a fentiek szerint jogerős megszüntető határozat hozatott, — a Btk. 264 §-ának 3. pontja értelmében a bíróság a valódiság további bizonyítását meg nem engedte.

Miután terhelt a leírt cselekménnyel Rohonczy Károly ellen a Btk. 258. §-ában ütköző rágalmaszás vétségét követte el, mivel büntethetőséget kizáró ok nem volt, Rohonczy Károly magánvádjá folytán büntetendő volt.

Büntetése kiszabásánál beismerése enyhítő körülménynek, büntetett előlete súlyosító körülménynek mérlegeltetett.

Tapolca, 1910. szeptember hó 22

Müller, s. k. járásbíró.

A kiadvány hitelüül

Gróf. irodatiszt.

4367 B. 1910. szám.

Öfelsége a Király nevében!

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint büntető felebbviteli bíróság, a Dr. Fritz József kir. ítélőtáblai bíró elnöklete alatt, Szalay László és Skóday Aurél kir. törvényszéki bírák, valamint Dr. Zilahy Lajos kir. törvényszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvételével alakult ítélőtanácsa a rá-

galmaszás vétsége miatt vádolt Fodor Török Albert elleni büntület, a melyben a tapolcai kir. járásbíró 1910., szeptember hó 22-ik napján 1910., 283 7 szám alatt ítéletet hozott a vádlott és védője, Dr. Gyórfly Zoltán ügyvéd által bejelentett felebbezés következtében Lajdli László ügyvéd-jelöltnek, mint Rohonczy Károly magánvádló képviselője, Dr. Kaszás Károly ügyvéd helyettesének, Dr. Keresztury József ügyvédnek helyettese, továbbá Fodor Török Albert vádlottnak jelenlétében Zalaegerszegen 1910. november hó 21. napján megtartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén a következőleg

ítélt:

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint büntető felebbviteli bíróság, a kir. járásbíró-ság, ítéletét, a Bp. 554. §-ának 2 bekezdése alapján helybenhagyja.

Indokok:

A kir. járásbíró ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be felebbezést a valódiság bizonyításának meg nem engedése, a bűnös-ség megállapítása, a büntetés kiszabása, a költségek megítélése és az ítélet hírlapi közzétételének elrendelése miatt a vádlott felmentése céljából.

A kir. törvényszék, mint büntető felebbviteli bíróság, a kir. járásbíró előtt megtartott tárgyalás alapján megállapított tényállást elfogadta, mert azt helyesnek találta.

Mint hogy pedig az elsőbíró a törvény alapján nem engedte meg az állítás valódiságának a bizonyítását, s a tényállás és az abból levont jogi következtetés alapján, helyesen állapította meg a vádlott bűnösségét, cselekményét pedig a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg minősítette, ugyszintén a büntetését is a fennforgó enyhítő és súlyosító körülmények figyelembe vétele mellett szabta ki, ugyanezért ítélete helyben volt hagyandó annak megemlítésével, hogy hivatalból figyelembe veendő semmisségi ok nem észleltetett.

Zalaegerszeg, 1910. november hó 21.

Dr. Degré Miklós s. k. elnök.

Szalay László s. k. előadó.

E másolat hitelüül:

Gróf. irodatiszt.

1910. B. 283 9. szám.

Végzés.

Ezen jogerős másodbíróági ítélet Dr. Kaszás Károly tapolcai ügyvédnek mint Rohonczy Károly magánvádló igazolt megbízottjának kiadatik.

Tapolca, 1910. november 29.

Müller s. k. járásbíró.

A kiadvány hitelüül:

Gróf. irodatiszt.

A népszámlálók figyelmébe ajánljuk
 töltőtolszarakat
 Kaphatók Löwy B. könyvkereskedésében.
 ÁRA 1 KORONA.

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Borhegyi lithiumos borviz,

kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó

természetes gyógyásványviz.

Főelárusító Tapolca és vidékére:

Tölgyesi János csemege kereskedése.

Naponta friss prágai sonka,

finom felvágottak.

pörkölt kávé,

Sajtkülönlegességek,

Rumok, teák a legolcsóbb árban.

let stb. és árát a kínálat és kereslet relációja szabja meg. Minthogy pedig oly hiteljegyeket, melyeknek fedezetük, beválthatóságuk s így értéktartalmuk iránt bizonytalanság forog fenn, mindig többen kínálnak és kevesebben keresnek, mint oly hiteljegyeket, melyekre nézve a bizalomnak materiális alapon nyugvó pszichológiai feltételei fenforognak, míg az államjegy ára mindig parin alul alakul ki s az említett reláció szerint ingadozik, addig a bankjegy ára névértékének megfelelő folyamat eléri s ingadozás nélkül megtartja, ha kibocsátója közismert készfűzető, az a kereslet tudja azt, hogy a bank jegyeiért látra, vagyis azok visszaszolgáltatás végetti bemutatására a névértéknek megfelelő nemesérezet bármikor nyomban kifizeti s különösen ha tudja, hogy a bank erre jogilag kényszerítve is van.

Hová építsük a kórházat?

A kórház felépítésének eszméje ugyáltszik mindinkább közeledik a megvalósuláshoz, legalább erre enged következtetni a kórházbizottság újabb tevékenysége. A kórházalap ugyanis már oly tekintélyes összegre emelkedett, amely már megengedi, hogy a dologgal komolyan foglalkozzunk, habár az egybegyűlt összeg még mindig kevés arra, hogy azon csak egy közepes nagyságú modern kórházat is tudnók építtetni és fenntartani, no de támaszkodunk a kormány és egyesek ezután elnyerhető jóindulatára, anyagi és erkölcsi támogatására.

Felmerül ezek után első sorban annak a kérdésnek eldöntése, hogy hová építsük a kórházat? olyan területre, amely a község tulajdonát képezi, így pénzbe nem kerül, de a kórház helyéül alkalmas.

Több eszme került felszínre a bizottságnak folyó hó 3-án tartott értekezletén, hogy hová volna legalkalmasabb építeni a kórházat. Szóba került az

u. n. tanárkert, a diszeli és gyulakeszi-i-ut között lévő terület, az u. n. Mogyorós domb, a régi szegényház stb.

Az eszmecsere váltásából azonban még mindig nem szűrődött le a végleges eredmény, amely a kórház helyét megállapította volna. Nem is lehet egy hevenyében összehívott értekezleten a célnak megfelelő területet kijelölni, mikor oly sok körülménnyel kell ez épület elhelyezésénél számolnunk, szem előtt tartva folyton annak célját.

Volt szó, mint említettük az u. n. tanárkertről, de ez nem alkalmas, mert talaja és környezete nedves; volt szó az u. n. belátói dűlőről, a diszeli és gyulakeszi-i-ut között, ez szintén alkalmatlan, mert két országút között lévén, nemesak zajos hely, hanem ami gyakori szeles időjárásunkban az országutak pora veszélyeztetné a kórház helyiségét illetőleg a beteget; a község tulajdonát képező terület még az u. n. Mogyorósdomb, ez meg a szélnek legjobban kitett és sziklatalajánál fogva növényi kultúrára, ami a kórház építésénél nem utolsó tekintet, szintén nem megfelelő. Ezek után a községnek csupán egy területe van, ami talán legjobban megfelelne a kórház helyéül; ez pedig a régi szegényház és a mellette, most állatvásár helyéül szolgáló terület. Ugy tudjuk, hogy ezen területet annak idején a veszprémi püspökség épen kórház céljaira való tekintettel, jóval olcsóbban és jelzett kikötéssel adta a községnek. Habár ez is exponált terület, azonban még megközelítőleg sem olyan, mint a Mogyorósdomb, s hogy növényi kultúrát is lehetne rajta teremteni egy kis anyagi áldozattal, az kétségtelű. Egyéb kellei is meg vannak; száraz altalaj, a községhez közel esendes helyen fekszik. Előállna tehát az, hogy az állatvásárt hová helyezzük. Azon meg könnyen segíthetünk; helyezzük ki azt a halápi útmentén lévő legelőre, az sincs mint állatvásár a községtől messzire, a zsbivásár, ami ugy is csak

kettő van évenként, elhelyezést nyer-ne eddigi területén.

Bármint határozzon azonban a bizottság, ténykedését befolyásolni nem akarjuk, csak szerény, de legjobb véleményünket nyilvánítjuk, érdek nélkül; s ezt kell szem előtt tartania a bizottságnak is, mert ily örök időkre szóló intézmény elhelyezése a legkörültekintőbb megfontolást nemesak kívánja, hanem követeli is.

A Balatonpart fejlődése.

A mi regényes Balatonunk kultúrájának őre és legtevékenyebb fejlesztője, a „Balatoni Szövetség” igazgatóválasztmányja vasárnap délelőtt Budapesten ülést tartott Óváry Ferenc dr. orsz. képviselő elnökelete alatt. A választmányi ülésen a legkülönbözőbb fontos balatoni kérdéseket intézték el. Miután 12 alapító és 43 rendes tagot felvettek a szövetségbe, számos fontos kérdés képezte megvitatás tárgyát, melyek a balatonmenti fürdők fejlesztését célozzák.

Elhatározták, hogy az orvosok és természetvizsgálók 1912. évi veszprémi kongresszusát a Balatonra meghívják. Felterjesztést fognak intézni a kormányhoz a gőzhajó-járatok ügyében, hogy a hosszujáratok helyett a sűrűbb közlekedés létesíttessék. Tudomásul vették a siófoki zöldsegtermelő telep, a gazdasági háziipari tanfolyamok, a körtelefon és az új népkönyvtárak ügyében tett intézkedéseket és miniszteri leiratokat, majd Cséplő Ernő titkár jelentette, hogy Veszprémmegye alispánja a szövetség előterjesztésére elrendelte az utak fásítását. A budacsonyi vízvezető-utak rendezésén és a turista utak támogatásán kívül elhatározta a szövetség egy közös vendégnévjegyzék kiadását, bejelentették a választmányának a balatonföldvár — siófoki utvonallal állami kezelésbe vétele ügyében tett lépéseket, mire Kvassay Jenő miniszteri tanácsos a hajózas, Óváry Ferenc dr. pedig a balatoni bál ügyében tett előterjesztéseket.

Nagy érdeklődést keltett a balatoni villamos világítás kérdése. A jelentés szerint sokkal nagyobb az érdeklődés, mint amire a tervezők számítottak. Eddig ugyanis körülbelül 100 000 koronányi villamosáram fogyasztási díj jegyzetett. Bejelentették azután, hogy a vízvezeték és csatornázás a fürdőtelepeken egy magyar cég által elkészítetett. A tihanyi remetelakhoz vezető utat a szövetség kiépíttette. Elhatározták, hogy a fürdővendégek névsorát hetenként a Balatoni Szövetség fogja kiadni. Még számos apró ügy

hogy a tisztelt vendégek valamiképpen elne illeszjanak a kávé árával. Mindamellett szeretem ezeket az embereket, akik szörnyen büszkék a piros taburkolatra és sárga megkék virágokra és lenézik a szomszéd kávéházat, ahol földszinüre barnult a padló és homályos zuggokban kocsisnépek kártyáznak. Holott itt, a függönyös kártyaszobában még hideg esend tanyázik, leg'öljebb a kávé néhány barátja ül be csalogatónak a zöldposztós asztalok mellé.

Ebben a környezetben ismertem meg Jánost, az író, aki ebben a kávéházban az irodalmat képviseli. Valószínűen írónak is készülhet már vagy tíz esztendele — annyi időnek becsülöm erősen züllött bársonykabátját — és lelkében soha elnen nyomható ambíciók küzködnék a dicsőség felé, de szegény nem tudott kijutni a tízedrendű kávéházak olcsó és barátságtalan falai közül, mert a rajongó lelkén és borotvált arcán kívül igazán semmi köze nincs az irodalomhoz.

Ezt János maga is jól tudja és érezte akkor is, amikor ezt a bizonytalan pályát megkezdte, amely egy eszeze piccolón kezdődik és egy eszeze piccolón végződik és beéri azzal a kétes dicsőséggel, hogy a pincérek néha elárulják egy érdeklődő vendégnek, hogy ez az író.

— Kiváló író, de a neve... Bizony azt nem tudom, de itt dolgozik minden nap. Néha még reggel háromkor is itt ül és ír.

Ez János és ez az ő dicsősége és ez az ő kenyere és pecsenyéje. Züllött macskaszemei vértől vörösen merednek a levegőbe, amikor ír és amikor utyiesz, mintha gondolkoznák. Mert fölteszem róla, hogy amit a kávéházban összeírkált, odahaza szorgalmasan széttepi, talán a tüzre rakja, de oh jaj, talán soha nem is égett tűz ennek a szegény kis irodalomzüllöttjének kályhájában. Néha mintha fölvilanna valami ebben a lura házagtól lakott agyvelőben. Egy terv, vagy egy gondolat, vagy valami, ami talán elgondolva nagyon szép, de ott a papíron kis torzszülötté válik. Hiszen látom, hogy mikor olvas, fájdalmas, szép vonalak ékítik a szája szélét és nagyon szereti a szépet és föléri ésszel a diszkrét finomságok minden báját és olyankor nagyon közel húzódik szívéhez az öngyilkosság gondolata, olyankor várja a halált, hogy eleje toppanjon, valami gyors és rögtönitől formában.

— De János nem tud meghalni, mert nem szabad meghalnia. Hiszen olyan szép a reményesség, olyan esodálatosan meleg képi vannak a jövőiek, amikor talán — ebbőlsten tudja! — talán elesik és megüti a koponyáját egy éles kővel és vágyaktól terhes agyvelőjében fordul egyet a tehetség, amely most bizonyára valahol alul rejtőzködik, mert János olvasott már valaha egy világhíres festőről, aki ilyen esodálatos uton jutott elrejtett zsenijéhez. Vagy talán más-

képpel jut a magasba, hiszen vannak írók, akik meglelt fertikoruig tapogatódzva járnak a szépség útjain és akkor egyszerre diadalmas erővel szűtik meg lelkükben az erő és a szépség és minden, amit János lelke szíves vágyak alakjában elakart.

Igy élt és írt és itta a piccolót és néha, amikor egyszerű és kopott emberek ültek körülötte, fontoskodó képpel magyarázta a pincérnek az irodalmat és az ő terveit, amelyek ragyogóak, és amelyekért a kiadók néhez arannyal fizetnének már előre, de ő nem adja ki a kezéből, amíg el nem kezdi nek az utolsó pontig, mert ő nem siet, ő ráér.

Olyankor nagyon megelégedett volt János és maga is hitte, amit mondott. A hangjában bent vibrált valami a szívéből is, és megszépült ez a kiéhezett, elkéseredett lázas arc és a szemei, ezek a vértől aláfutott szemek foszforeszkáltak, mint a macska szemei. És belebámult a levegőbe és szivta a princessász cigarettá füstjét arra a piszkos kis tüdőre, amely néha már sipolt és zakatolt és preludiumot játszott neki a halál nagy operájából. Mert nem bírta már sokáig János. A nagy és helyenként lyukas zsebkendő sűrűn került ki a zsebből és gápiesen tette meg az utat a szájig, ahonnan erős kegyetlen verszálok futottak a zsebkendő durva, paraszti vásznára.

Én már ilyenek ismerek Jánost, betegnek és hörgő tüdejűnek, aki állandóan karon-

Az Iparos Ifjak Önképző Köre a múlt vasárnap hevenyészett cabaret-estélyt rendezett. Az estély néhány pontja magánviselte a hevenyészett rendezést és a cabaret színét, amit egy ifjusági egyesületnek nem szabad tennie különösen akkor, ha arra vendégeket, még pedig hölgy vendégeket hívnak arra meg. Eltekintve egyik-másik szereplő gyenge készültségétől és az est egy-két pontjának cabaret izétől, néhány pontja élvezetes szórakozást nyújtott a szép számban egybegyűlt vendégeknek. Így Péter Lajos soló, majd később Bakó Rolanddal hegedűn előadott duett játékkal szép készültségről, ügyes technikáról adtak bizonyosságot. Nemkülönben Kazány Tivadar humoros és természetesen előadott couplet részeseült a megérdemelt elismerésben. Jobban szeretnők a keverék helyett egy-egy tanulságos felolvasást humoros szavakat vagy magánjelölőket stb. keretében, mert a vasárnapi előadás nem egyeztethető össze egy ifjusági önképzőkör céljával. Vannak ez egyesületnek tehetséges tagjai tessék, azoknak teljes készültséggel a vendégek elé lépni.

A városi kórház bizottság folyó hó 10-én délután tartott gyűlése következő határozatot hozta: a kórházépítés kimondatott, helyül ajánlja a képviselőtestületnek a régi seprőszárító területét, hozzávéve vele egyirányban a régi reitsulból a parkhoz megkívánt terület; költségvetés, tervrajz elkészítésével Keszler Aladár bízott meg. Jegyzőnek lelépő Dr. Szűcs Arnold helyébe Buday Lajos tanár választott meg. Bővebben a jövő számunkban. Jelen számunkban a kórház építése ügyében hozott cikkünk tartalma így egyértelmű a bizottság határozatával.

Halgazdaság. A földmívelésügyi miniszter felhívja az illetékes földbirtokosokat halas tavak létesítésére. A miniszterium a gazdák enémű törekvéseiket erősen támogatja. Ingyen elkészíti a terveket, segédelmet ad a berendezésre s 50-100 százalék ingyen ikrát betelepítésre. A mai szertelen drága világban jól jövődelmező gazdasági ág lenne a halas tavak létesítése.

Uj vasuti fuvarlevelek. A kormány uj vasuti fuvarleveleket bocsát ki. Ezek használata uj évtől kezdve kötelező. a most forgalomban levő fuvarleveleket 1911. február végéig lehet ingyen ujakra kicserélni.

BORSZEKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer.

Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főelárusító: Popper Gyula
 fűszer és csemegekereskedő cég
 Tapolca.

1910. B. 283. 7. szám.

Öfelsége a Király nevében!

A tapolczi kir. járásbíró mint büntető bíróság Rohonczy Károly monostorapáti körjegyző által Fodor Török Albert monostorapáti lakos ellen rágalmasz vétsége miatt emelt vád felett a Tapolczi 1910. évi szeptember hó 22. napján Müller Ferencz kir. járásbíró és Szántó József jegyzőkönyvvezető részvevél megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

ítél:

A bíróság Fodor Török Albert monostorapáti szül. és lakos, 38 éves, r. kath. nős, gyermektelen, kisbirtokos, vagyonos, irni, olvasni tudó terheltet vétkesnek mondja ki a btk. 258. §-ába ütköző és minősülő rágalmasz vétségében, — mert Tapolczi a

f. évi június hó 6-án kettőnél több egyén előtt Rohonczy Károlyról azt állította, hogy Rohonczy Károly többek előtt úgy nyilatkozott, hogy egy pereben az eljárás reá nézve azért nem járt eredménnyel, mert az eljáró kir. járásbíró terhelttel összejárzott, — ezért a bíróság Fodor Török Albert terheltet a btk. 258. §-a alapján 6 (hat) napi fogházra mint főbüntetésre és 10 (tíz) korona pénz mint mellékbüntetésre ítéli.

Elmarasztalja a bíróság a Bp. 479. 480. §-ai alapján terheltet a felmerülő rabtartási költségeknek a kir. kincstár részére az 1890. évi 43. t. cz. értelmében leendő megtérítésében.

Kötelezi a bíróság terheltet, hogy 30 korona képviselői, 21 korona eljárási költséget Rohonczy Károly monostorapáti lakosnak 15 nap és végrehajtás terhe alatt megfizessen.

A pénzbüntetés a jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap és végrehajtás terhe mellett az 1892. évi XXVII ik t. cz-ben meghatározott célokra fizetendő és behajthatlanság esetén további 1 (egy) napi fogházra lesz atváltoztatandó.

Elrendeli a bíróság sertett kívánsága folytán, hogy az ítélet terhelt költségére a „Tapolczi Lapok”-ban közzétételük.

Indokok.

Terhelt beismerésével, Dr. Hoffman László, Dr. Buzás Dezső ügyvédek vallomásával s a betekintett 1910. Sp. I. 90. itteni sommás perirattokkal a bíróság a következő tényállást látta bebizonyítva: Rohonczy Károly magánvádoló és terhelt között a tapolczi kir. járásbíró előtt az 1910. Sp. F. 90. sz. iratok szerint sommás per volt folyamatban, amely előzőleg szünetelt s újrafelvétel folytán a tárgyalás a f. é. június hó 6 ik napjának délelőtt 9 órájára kitűzetett.

E tárgyalás elején terhelt, Papp László kir. járásbíró, aki az ügyet tárgyalta, — Dr. Hoffmann László, Dr. Buzás Dezső és Dr. Kálmán Mihály jelenlétében azt mondotta, illetőleg azt állította, hogy Rohonczy Károly azt beszélt, hogy ő (t. i. Rohonczy Károly) a kérdéses sommás perben azért lett pereszes, illetőleg az első tárgyalás azért nem lett megtartva, mert terhelt Papp László kir. járásbíróval összejárzott.

Terhelt ezen kijelentése alapján Rohonczy Károly ellen Papp László kir. járásbíró büntetői bejelentést tett, — azonban az eljárás a Zalaegerszegi kir. ügyészség 2026/1910. számú határozata szerint megszünt.

Atulirt kir. járásbíró a jelen ügyben az eljárást a Rohonczy Károly ellen folyamatba tett eljárás befejeztéig a Btk. 207. §-a alapján felfüggesztette, majd annak befejeztével ezen ügyben az eljárást újból megindította.

Terhelt ez után kérte, hogy állítása valódiságának a bizonyítása megengedtessek s tanukra hivatkozott.

Tekintettel azonban arra, hogy az állított tényre nézve a fentiek szerint jogerős megszüntető határozat hozatott, — a Btk. 264. §-ának 3. pontja értelmében a bíróság a valódiság további bizonyítását meg nem engedte.

Miután terhelt a leirt cselekményével Rohonczy Károly ellen a Btk. 258. §-ába ütköző rágalmasz vétségét követte el, mivel büntetendőséget kizáró ok nem volt, Rohonczy Károly magánvádja folytán büntetendő volt.

Büntetése kiszabásánál beismerése enyhítő körülménynek, büntetett előlete súlyosbító körülménynek mérlegeltetett.

Tapolca, 1910. szeptember hó 22.

Müller, s. k. járásbíró.

A kiadvány hitelül
 Gróf. irodatiszt.

4367 B. 1910. szám.

Öfelsége a Király nevében!

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint büntető felebbviteli bíróság, a Dr. Fritz József kir. ítélőtáblai bíró elnöklété alatt, Szalay László és Skóday Aurél kir. törvényszéki bírák, valamint Dr. Zilahy Lajos kir. törvényszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvevél mellett alakult ítélőtáncsa a rá-

galmasz vétsége miatt vádolt Fodor Török Albert elleni büntető, a melyben a tapolczi kir. járásbíró 1910., szeptember hó 22-ik napján 1910., 283. 7 szám alatt ítéletet hozott a vádolt és védője, Dr. Gyórfly Zoltán ügyvéd által bejelentett felebbezés következtében Lajdli László ügyvéd-jelöltnek, mint Rohonczy Károly magánvádoló képviselője, Dr. Kaszás Károly ügyvéd helyettesének, Dr. Keresztury József ügyvédnek helyettese, továbbá Fodor Török Albert vádlottnak jelenlétében Zalaegerszegen 1910. november hó 21. napján megtartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén a következőleg

ítél:

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint büntető felebbviteli bíróság, a kir. járásbíró, ítéletét, a Bp. 554. §-ának 2 bekezdése alapján helybenhagyja.

Indokok:

A kir. járásbíró ítélete ellen a vádolt és védője jelentett be felebbezést a valódiság bizonyításának meg nem engedése, a bűnösség megállapítása, a büntetés kiszabása, a költségek megítélése és az ítélet hírlapi közzétételének elrendelése miatt a vádolt felmentése czéljából.

A kir. törvényszék, mint büntető felebbviteli bíróság, a kir. járásbíró előtt megtartott tárgyalás alapján megállapított tényállást elfogadta, mert azt helyesnek találta.

Mint hogy pedig az elsőbíróság a törvény alapján nem engedte meg az állítás valódiságának a bizonyítását, s a tényállás és az abból levont jogi következtetés alapján, helyesen állapította meg a vádolt bűnösségét, cselekményét pedig a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg minősítette, ugyszintén a büntetését is a fennforgó enyhítő és súlyosító körülmények figyelembe vétele mellett szabta ki, ugyanezért ítélete helyben volt hagyandó annak megemlítésével, hogy hivatalból figyelembe veendő semmisségi ok nem észleltetett.

Zalaegerszeg, 1910. november hó 21.

Dr. Degré Miklós s. k. elnök.

Szalay László s. k. előadó.

E másolat hitelül:

Gróf. irodatiszt.

1910. B. 283. 9. szám.

Végzés.

Ezen jogerős másodbírósági ítélet Dr. Kaszás Károly tapolczi ügyvédnek mint Rohonczy Károly magánvádoló igazolt megbizottjának kiadatik.

Tapolca, 1910. november 29.

Müller s. k. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Gróf. irodatiszt.

A népszámlálók figyelmébe ajánljuk

töltőtolszárakat

Kaphatók Löwy B. könyvkereskedésében.

ÁRA 1 KORONA.

Borhegyi-BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Borhegyi lithiumos borvíz,
 kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz.
 Főelárusító Tapolca és vidékére:
Tölgyesi János csemege kereskedése.
Naponta friss prágai sonka,
finom felvágottak,
pörkölt kávé,
Sajtkülönlegességek,
Rumok, teák a legolcsóbb árban.

elintézésé után a választmány Óváry Ferenc dr. elnöknek elismerését fejezi ki és a szövetség téli közgyűlésének idejét 1911. évi január hó 29-ére tűzték ki.

H I R E K.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestületének folyó hó 8-án tartott gyűlésén bejelentí közsegbíró, hogy a miniszter az országos vásárok augusztus és december hó első szerdáján leendő megtartását, nem különben a márciusi és májusi állatvásárok megtartását szintén e hónapok szerdájára engedélyezte, azonban kirakódó vásár nélkül. Zalavármegye alispánja a községi képviselőtestület által megállapított közdülő uthálózatot jóváhagyta. A Rétlecsapolótársulat az érthi hidak készítése költségeinek megtérítését kérelmezi, amelyhez a képviselőtestület 400 korona hozzájárulást szavaz meg. Elhatározza a képviselőtestület, hogy a legelőjavításához államsegélyt kér a földmivvelésügyi minisztertől, egyúttal a legelő egy részét fákkal ültetetti be, amit szintén a földmivvelésügyi minisztertől fog kérelmezni. A községi 2-ik bába asszonyi állásra három pályázó közül egyhangulag Klein Mórnt választja meg. A kórházi bizottságot Keszler Aladár, Buday Lajos, dr. Kaszás Károly és dr. Szücs Arnold bizottsági jegyzővel egészíti ki.

Az OMKE tapolczai körzete ma délelőtt 11 órakor tartja első évi rendes közgyűlést Tapolczán a Casinó helyiségében.

Időjárásuk a mult hét folyamán morgorva, ködös, felhős, esős jellegűt öltötte. Igazi előjele a telnek. A szép fehér téli mez még úgy látszik várat magára. Fagy a mult héten nem volt, inkább a komor ősz képét mutatta a vidék.

Vincelléri vizsgalata. A tapolczai m. kir. vinczellérskola növendékeinek tanévvégi vizsgalata folyó hó 19-én lesz. A vizsgálat, amelyre az igazgatóság szívesen látja az az érdeklődő közönséget, a jelzett napon délelőtt 9 órakor kezdődik.

Feloldott községek. Zalavármegye alispánja a ragados száj- és körömfájás miatt lezárta Tapolcza, Nemesvita és Balatonederics

fogva járt a halállal, de még nem várta, mert még terveit voltak, nagy és szép rajongó terveit. Amikről tudta, hogy sohasem teljesednek be, mert János nem esett el az éles kövön és nem fordult meg a tehetsége, amely nem volt szegénykének és nem érték diadalmas himnuszú lelkének szép töredékei. Csak járt a kávéházba és irt és összetépte és bámult a levegőbe, amely olesó szivarok füstjétől keseredett és csodásan gyönyörűeket látott. Talán egy párnás meleg könyvtárszobát, ahol ő, János nyugodtan és finoman vetette a betűket lágy, fehér papírosra és köröskörül a falakon néhány művészi olajkép, pár babékoszoru, vagy arckép, híres színésznők arcképei, amit neki adtak azért a csodálatosan szép néhány óráért, amit velük töltött. Mert János bizonyára fölprózta drága idejét a nők közt és keveset számhárt mindannyiuknak, hiszen olyan sokan voltak és neki olyan drága volt minden perc, amit velük töltött.

Akkor is, amikor hatalmas vérzuhatag szökött elő színtelen ajkai közül, irt. Ugy lepte meg az a kegyetlen ellenség, álmai között. A körülötte ülők ijedt rebbenéssel ugrottak szét és János okáda a vért és szemeiből patakzottak a könnyek. A betűket elmosta a piros zuhatag, pedig ez volt minden írás, amit Jánosnál találtak. A többi összetépte. És amikor megkérdezték a mentők, hogy szegény vergődő Jánost elszállítsák, a pincér, aki dühös volt, mert most itt föl kell türelnie a vörös tengert, ami méltóságos lomhasággal folyt össze az asztal alatt, de s jánálta is a megszokott, csöndes vendéget, a pincér ennyit mondott János nacionáljáról:

— Iró... a nevé bizony nem tudom... az Isten verte volna meg!

Kálmán Jenő.

községeket a zár alól teljesen feloldotta. Sümeget meg az ismét fellépett járvány miatt lezárták.

Gazdasági előadások. A Tapolczavidék Gazdakör a mult évekhez hasonlóan a földmivvelésügyi miniszter anyagi és erkölcsi támogatásával a kerületébe tartozó községekben a tél folyamán gazdasági előadásokat rendez. A tél folyamán 20 községben 40 előadás lesz, amelyek tárgyai leginkább a a vidékünkön üzött gazdasági ágakból, részben szociális gazdasági irányú előadások. Előadókul szerepelnek a keszthe'yi gazdasági akadémia tanárai, a tapolczai m. kir. vinczellérskola tanárai, a járási állatorvos és a gazdakör titkára. Az eddig tartott előadások éppen úgy mint a multban igen látogatottak. Népünk szereti az előadásokat, bárha az ott hallottakat iparkodnának is nagy részben otthonukban értékesíteni. Folyó hó 8-án Faber Sándor keszthe'yi gazd. akad. tanár és Szigethy Ödön gkőri titkár Kapolcson tartottak előadást, ma pedig Csathó Gyula vinc. isk. tanár és Szigethy Ödön gkőri titkár Kékkuton tartanak előadást.

Az „Ifjusági Asztaltársaság“ f. hó 3-án tartotta meg a Kovács Iván féle vendéglőben az ujonnan berendezett helyiségében felavató ünnepélyét, népes részvétellel. Elnök üdvözlő szavai után, titkár vázolta az a zaltársaság célját. Ezen lelkes társaság, mely csak egy évvel ezelőtt alakult, nagy népszerűségnek örvendett eddig is, melynek zászlajára kitűzött célja az, hogy Tapolcza társadalmi mozgalmában minden irányban hathatósan résztvegyen és munkálkodjék és mintegy reformtörékvésekkel ezen város felvirágzását előmozdítsa, valamint a közjótékonyt mindenkor szem előtt tartsa. Mindezen célok sikerét a tömörüléssel és az összetartással érhetjük el. Ezen asztaltársaság ezidőszertit tagjainak száma 54 Egyidőjűleg jelezzük, hogy az asztaltársaság a szokásos évi tisztújító összejövetelét f. évi december hó 17-én szombaton este 8 órakor tartja meg az új, díszes helyiségében, ahol új tagfelvételek is lesznek.

A karácsony előtti vasárnap munkaszünete. A kereskedelmi miniszter két év előtt egyszersmindenkorra megengedte, hogy a karácsony előtti vasárnap a fővárosban az üzletek egész napon át nyitva lehessenek. Az O. M. K. E. most arra kéri a minisztert, hogy a vidékre is terjessze ki ezt a rendelkezést.

A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület tapolczai bizottsága által a szomszéd községekbe kiosztott gyűjtő perselyek közül Tóth Rafael kövágóorsí plébánia perselyeiben 10 korona 31 fillér, Lesenczetomaj községben 2 korona 25 fillér, Diszel községben 3 korona 58 fillér, Hegymagas községben 4 korona 20 fillér gyűjt össze halottak estéjén. A kegyes adományokért ez uton is köszönetet mond a bizottság elnöksége.

Kérelem a Kaszinó tagjaihoz. Kéretnek a Kaszinó tagjai, hogy a náluk lévő könyveket december hó folyamán vasárnaponként d. u. 1-2 óráig annál inkább is vissza hozzák, mert az építkezés következtében a Kaszinónak helyisége egyelőre nem lesz, így a könyvtár használata is három negyed évig szünetel. Hogy a könyvtár ez idő alatt el ne kallódjék, a Balatonmelléki Takarékpénztár szíves volt annak elhelyezését elvállalni. A könyveket e hó végéig okvetlen visszavárjuk ellen esetben az illetők a könyv árával megterhelhetnek. Könyvtáros.

A tapolczai izr. krajcáregylet folyó évi november hó 10-én tartott tisztújító közgyűlésén megválasztattak elnökül: Dr. Lőke Mór, alelnök: Lustig József, pénztáros: Hirsch Lipótné, titkár: Vázsonyi Izidor, ellenőr: id. Leszner Mór, választmányi tagok: Dr. Schönwald Károly, Lustig Ferencné, Dr. Kovács Vilmosné, Grünberger Bernátné, Szücs Jenőné, Weiler Kálmáné, Schwarz Hermanné, Schwarz Emilné, Berger Károlyné, Weiler Ignáczné, Mandl Sándorné és Bricht Jenőné. Felülvizsgáló bizottsági tagok: Dr. Fischer Gyula, Berger Vilmosné, Frisch Lászlóné. Az egyesület folyó hó 4-én 500 korona értékű téli ruhát és lábbelit osztott ki szegénysorsu tanulóknak.

Állatbiztosító szövetkezet. A mult hét folyamán Nemesgulács községben alakult

meg az állatbiztosító szövetkezet, amelynek elnöke Csigó Ferencz otthelyi birtokos. Most van alakulóban még Káptalantóti, Köveskál, községekben a szövetkezet, amely leginkább a kisgazdák érdekét szolgálja. Tapolczán még néhány tag kell s akkor itt is megalkul, pedig hát ahány gazda Tapolczán van, már első alkalommal meg kellett volna alakulnia. Na de hát a mi gazdáink úgy látszik legkevesebb jérzékkel bírnak a h-sznos intézmény iránt.

A kórházegyesület „Katalin estélyére“ utólag felülfizettek: Leszner Sándor, André Béla 4—4 koronát, Kardos Miklós 3 koronát, Felisch Antal és Dobosy Sándor 2—2 koronát, amely adományokat hálásan köszöni az elnökség.

A „Balaton.“ A Balatoni Szövetségnek most jelent meg hivatalos értesítője. Mint a többi, úgy ez a szám is igen gazdag tartalommal. Szól a Balaton mentén fekvő tündőhelyek központi villamosvilágításáról és több, a Balatonvidéket érintő dologról és több balatonmenti híradást hoz. Az utolsó füzetet is szép illusztrációk díszítik, mellékelve ez évi tartalomjegyzék.

Tűz Tapolczán. A 12-ik tüzeset volt f. hó 6 án éjjel után Tapolczán. Speer Henriknek a sümegi utcában levő háza udvarán épült szalmafedeles segédlakásul szolgáló épület gyuladt ki. A különálló épület fedelét csakhamar elhamvasztotta a tűz. Az épület biztosítva volt. — Sajátságos, hogy Tapolczán a folyó évben volt tüzesetek mind egyike éjjel után volt, amikor a lakosság a legmélyebb álmába merült, s így ki van zárva, hogy hanyagságból eredjen az, hanem valószínű hogy ügyesen menekvő gyújtogató csinálja a sok tüzet.

A badacsonyi bazaltbánya r. t. a beállott örvendetesen emelkedő üzleti viszonyok következtében, alaptőkéjét 800.000 koronáról 1.200.000 koronára emeli. Az üzleti forgalom emelkedését az ujonnan épített balatonvidéki vasut idézte elő.

Leölt sertések megvizsgálása. A földmivvelésügyi miniszter a vármegyékhez körendeletet intézett, melyben elrendelte, hogy a magánháztartás körében való fogyasztás céljából leszurtt sertések, juhok és kecskék husának és húskecszitményeinek a magánháztartásban nem szükséges feleslege is csak abban az esetben bocsátható áruba, ha azok élő állapotban, vatamint leölés után szabályszerű állatorvosi vizsgálatban részesültek.

Új üdülőtelep Zalában A Balaton szépséges vidéke és Zalavármegye mesés levegője sok üdülőtelepet létesített. Legujabban a posta és távirda altisztek és szolgálk országos egyesülete Alsópáhokon 4 hó dnyi területet vett meg. Új nyaralótelepet fognak létesíteni.

A ki gyomrát és emésztését elhanyagolja, százflele betegségnek teszi ki magát. Azért minden embernek önmaga iránt való legelső kötelessége, hogy a legkisebb gyomorrontásnál vagy jelentkező bélműködési zavaroknál, ezeknek rendbehozataláról gondoskodjék. Ennek egyetlen célravezető módja, ha megbízható hashajtószert utján az emésztőcsatorna alapos kitisztításáról gondoskodunk.

Báró dr. Korányi Frigyes, fővárosi egyetemi tanár, az országos igazságügyi orvostanács elnöke, igazolja, hogy „a természetes **Ferencz József**-keserűviznek már kis mennyiségben véve is rövid idő alatt minden kellemetlen mellékütet nélkül biztos hatása van.“

Oriási előnye, hogy enyhe ize miatt a valódi Ferencz József-keserűvizet kényes izlésű nők és gyermekek, valamint gyöngye gyomru öreg emberek is szívesen megisszák. Olyan helyekre, a hol nem kapható, a Ferencz József-keserűviz szétküldési igazgatósága Budapestről közvetlenül szállit.

Meghívó

A kövágóörsi kölcsoárszövetkezetnek
1910 évi decz. 21-én d. e. 11 ó.

Kövágóörs község-házánál tartandó

közgyűlésére

T á r g y :

1. Az új cyklus megalakulása.
2. Igazgatóság és a tisztviselők választása.
3. Felügyelő-bizottság választása.
4. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Kövágóörs, 1910. december 6.

Papp Lajos
igazgató.

1476.
1910.

Versenyárgyalási hirdetés.

Köveskál község képviselőtestülete
34/1910. számú határozatával a köveskáli körjegyzőlak és község-ház építését 18.000 korona összeg erejéig engedélyezte.

Ezen építkezés biztosítása czéljából 1910. évi december hó 19.-ik napjának d. e. 40 órájára a körjegyző hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkalat végrehajtásának elvállalására vonatkozó szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 órájáig a községi előjárósághoz 5% bányapénzzel együtt fenti hirdetési számra hivatkozva, annyival inkább adják be, mert a később érkezett, vagy kellően el nem látott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok általánosszámban teendők annak kijelentésével, hogy az ajánlatban kitért összegért a munkának a terv és költségvetés előírása szerinti pontos végrehajtására magát kötelezi.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlatok elfogadása fölött a képviselőtestület határoz és az ajánlattevők ajánlataikkal végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a munkalattal teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már az ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni s annak képesítését igazolni. Ismeretlen ajánlattevő köteles szállítóképességét és megbízhatóságát iparkamarai bizonylattal igazolni.

Vállalkozó köteles lesz a szükséges anyagokat teljesen a hazai ipar révén beszerezni és magyar munkásokat alkalmazni.

Vállalkozó köteles az ajánlott összegben kívül a terv készítése és ellenőrző mernök díját fizetni.

Az építkezés 1911 június hó 15 ig befejezendő és átadandó.

Ajánlattevők a községgel szemben semmiféle költségmegtérítésre igényt nem tarthatnak.

Az építési tervvek és feltételek a köveskáli körjegyzői irodában a versenyárgyalás napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Köveskál, 1910. november 30.

A községi előjáróság.

E L A D Ó

nagyobb mennyiségű luczerna, lóhere, széna és sarju.

Bővebbet

Hirsch Lipótnál Tapolczán.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1. doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el.

**A VASMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ÁRUOSZTÁLYA
SZOMBATHELY.**

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzint és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gépszerszámot, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél árukat, mindennemű

műtrágyát kartelen kívül, vetőmagvakat, erőtakarmányféléket, belföldi és porosz

K Ö S Z I E N E T
kováasszenet meszet és cementet, tüzelő-felszereléseket stb. stb. stb.
MÉRSEKELT ÁRAK!

Méltányos fizetési feltételek!
Központi iroda: Községi-utca 2.

Raktár: Széll Kálmán-utca 25.

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálok.

Képviselők minden községben kerestetnek.

Bakterium-mentes
természetes ásványvíz
üdít-gyógyít. üdít-gyógyít.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztandó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: Molnár Ignác czégnél
Keszthely.

Nagy Józsefnél egy
külön bejáratu
butorozott szoba

villanyvilágítással azonnal

KIADÓ.

Szt. László-u. 15-szám vasut mellett.

ÉLŐVIRÁG

koszoruk és csokrok

cserepes virágok kaphatók,

KISS ISTVÁN

kertésznél

TAPOLCA,

a vasuti liget mellett

Bürgner Fülöp pápai lakos a

KISÖRSI HEGYBEN levő

hatszáz harmincz □-öl területű

szőlő és földbirtoka

150 hektó borosedény, 2 prés és hozzávaló minden pince eszköz,

szabadkézből, legkedvezőbb áron

ELADÓ.

A venni szándékozók levélileg fordulhatnak a tulajdonoshoz.

Szén eladás.

Alulírottánál állandóan kapható nagyban és kicsinyben valódi finom **poroszszen,**

Hochstädter Lipót.

Köszén!

Saját érdeke a t. fogyasztó közönségnek, hogy jó szénrel fűtsön, amely elsőrendű minőségben.

porosz köszén,

tetszés szerint, darabos, dió vagy koczka alakban ugyiszintén **kocsz** is állandóan kapható:

Keszler Jenő

sör- és köszén raktárában
Tapolczán.

Ugyanott egy szoba kiadó.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, oleső szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

lelkületesen vezetett oltványtelepéhez

Ös-Csanádon (Torontoi m.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zöldeoltványok, bor- és esemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok Orpington fajbaromfi tenyésztés. Előjegyzések őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak.

Gyümölcsfa és rózsaoztványokban nagyválaszték. Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevel közlül itten csak egy

Veszprém, 1910. szeptember 27.

Tisztelt Uram! Az Önnel rendelt és vásárolt gyökeres szőlővesszővel igen meg vagyunk elégedve, mert úgy gyökere, mint vesszeje kitűnően sikerült és mind jól megérett.

Tisztelettel vagyok
Benkő István.

Látványosság Tapolczán!

Stiglicz Armin ujonnan átalakított modern órás és ékszer üzlete.

Husz éves üzleti jó hírnevem jó munkát és jó árut biztosít.

STIGLICZ ARMIN

órás és ékszerész.

Értesítés.

Az ujonnan épült és a legnagyobb eleganciával berendezett

István király szálloda

Budapest, Podmaniczky-utca 8-ik szám, közvetlen közelében a nyugati pályaudvarnál, **szeptember 22-én megnyit**

Elsőrangú polgári szálloda 80 szobával berendezése minden kényelemnek megfelel. Féregmentes tiszta szobák. Rézbutor. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték. Lift, fürdők a házban, olvasóterem. Elegáns kávéház. Interurban telefon.

Pallai Miksa tulajdonos.

PREISZ MANÓ

cim-, szobafestő és mázoló,

Tapolca, Fő-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: **üveg-, cim-, templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.**

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapoleza (Főtér.)

Allandó, nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

Kapható kátrány-aszfalt lemez, kátrány, karbolium, grossol, stukatur-nádfonat és égetett mész a legolcsóbb áron.

Keszler Aladárnál,
Tapolczán.

ÚJ! ÚJ!
üzletnagyobbitás

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a 10 év óta fennálló cipész műhelyemet a Csebi-féle házból

SAJAT GYARTMANYU

KÉSZ CZIPŐARU ÜZLETTEL

kibővitve. Dr. Fischer Gyula ur házába (a Balatonmelleki Takarékpénztár mellő) helyeztem át.

Raktáron tartok: férfi, női és gyermekcipőket, nagyválaszték chevreau, boxcipőkben kis csizma és házi cipőkben.

Midőn ezt becses tudomásukra hozom, kérem továbbra is szives támogatásukat, amit pontos és lelkismeretes kiszolgálással iparkodni fogok ezentúl is kiérdemelni.

HAMMER ENDRE

Egy jó házból való fiu tanoncznak felvétetik.

czipész-mester.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapoleza, Arany János-utca, a zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreseket.